Zemkopības ministrija

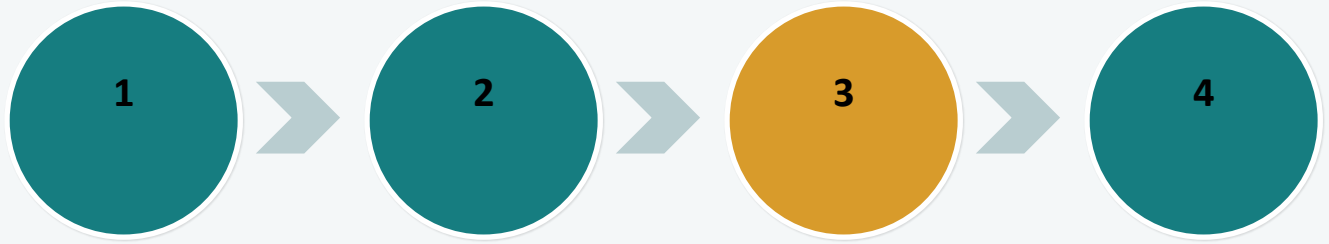
Zvejas efektivitātes vērtēšana zvejas limitu izmantošanas pārvaldībai

15.10.2026.

Ko zvejas tiesību nomas noteikumu grozījumi maina pašvaldību darbā

LIMITU TERMIŅŠ	Zvejas rīku limitu ar pašvaldības lēmumu var piešķirt līdz pieciem gadiem; protokolu sagatavo katru gadu. Tajā automātiski «ielasīsies» iepriekšējā gada limiti, ko var izmantot, ja neveic limitu izmaiņas
EFEKTIVITĀTES IZVĒRTĒJUMS	Pašvaldība izmanto LZIKIS datus un vērtē nomnieku nozveju, zvejas dienu skaitu un zvejas rīku limita izmantošanu.
NEIZMANTOTĀ LIMITA PĀRDALE	Nākamā gada limitu var samazināt par nepilnvērtīgi izmantoto limita daļu un atbrīvoto daļu piešķirt citiem pieprasītājiem – jaunajiem zvejniekiem līdz 40 gadiem, efektīvākiem esošiem zvejniekiem, citiem interesentiem.
VIETĒJĀ KĀRTĪBA	Pašvaldības dome konsultācijās ar zvejnieku NVO vai esošiem komerczvejniekiem (ja nav NVO) nosaka kritēriju piemērošanu zvejas efektivitātes vērtēšanai ar saistošiem noteikumiem.

Ikgadējais zvejas limitu pārvaldības cikls

ZVEJAS DATI

LZIKIS dati

IZVĒRTĒJUMS

Vienāda vērtēšana pa kategorijām pēc vietējās metodikas

LĒMUMS

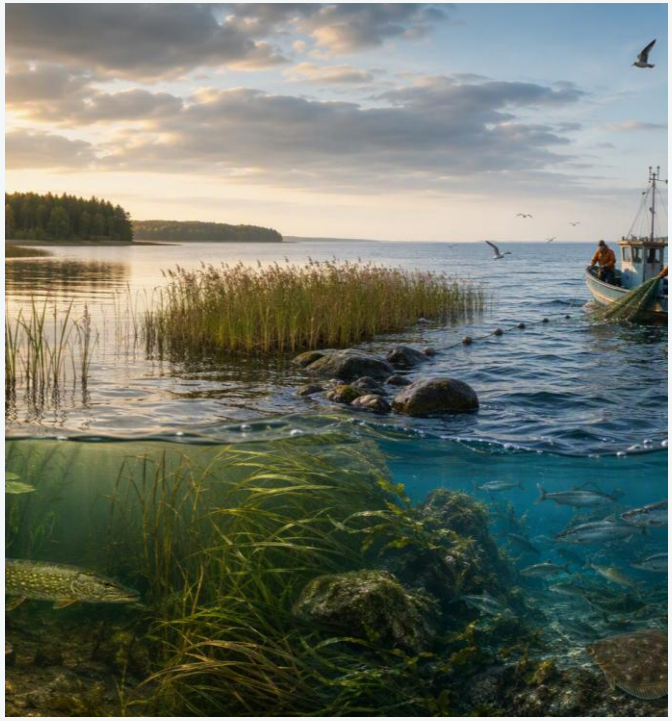
Nākamā gada limits ar pamatojumu samazinājumam

PĀRDALE

Atbrīvotās daļas iedale pēc prioritātes un pieprasījuma

Pamatprincips: izvērtējumu neveic pilnībā automatizēti, bet gan nosaka salīdzinājuma rezultātā, ko attiecīgi dokumentē un ir iespējams pārbaudīt atbilstoši noteiktajiem kritērijiem.

Zvejas efektivitātes izvērtēšanas kritēriju ietvars

NOZVEJAS APJOMS	Faktiskais rezultāts, vērtējot un salīdzinot attiecīgā zvejas veida (rīka) kontekstā
ZVEJĀ PAVADĪTĀS DIENAS	Faktiskā aktivitāte, vērtējot arī sezonas garumu un citus objektīvus ierobežojumus
RĪKU LIMITA IZMANTOJUMS	Piešķirtā limita skaita praktiska izmantošana zvejā, ne tikai formāla ievietošana bez nozvejas
KOREKCIJAS FAKTORI (iespējamie)	**Laikapstākļi · sezonalitāte · kādu sugu mazāka pieejamība · rīku specifika · citi zemāku efektivitāti pierādoši apstākļi**

LZIKIS pašvaldībām pieejamā un iegūstamā informācija

Zvejas efektivitātes kritērijs	LZIKIS informācija	Iegūtie dati
Nozvejas apjoms	Piekrastes un iekšējo ūdeņu zvejas žurnālu dati	Var iegūt katra zvejnieka nozvejas apjomu uz katru zvejas rīku veidu
Zvejā pavadītās dienas	Piekrastes un iekšējo ūdeņu zvejas žurnālu dati	Var iegūt katra zvejnieka zvejas dienu skaitu uz katru zvejas rīku veidu
Zvejas rīku izmantošanas apjoms	Pašvaldību izsniegtie limiti Piekrastes un iekšējo ūdeņu zvejas žurnālu dati	Var iegūt zvejniekam iedalīto zvejas rīku skaitu Var iegūt zvejnieka izmantoto zvejas rīku skaitu katrā zvejas reizē salīdzinot ar iedalīto limitu

Analīzes piemērs no LZIKIS iegūtajiem datiem: X pašvaldības komerczvejnieku zvejas efektivitātes rādītāji (reāli dati)

Zvejnieks	Reņģu tīkli (GNH) — iedalītais limits	Reņģu tīkli (GNH) — max. dienā	GNH Zvejas dienas gadā	GNH Nozveja gadā, kg	Noenkuroti žaunu tīkli (GNS) — iedalītais limits	Noenkuroti žaunu tīkli (GNS) — max. dienā	GNS Zvejas dienas gadā	GNS Nozveja gadā, kg	Reņģu stāvvadi (FPN) — iedalītais limits	Reņģu stāvvadi (FPN) — max. dienā	FPN Zvejas dienas gadā	FPN Nozveja gadā, kg
1	14	14	41	27 830,7	1	1	7	4 751,6	4	4	73	49 552,3
2	36	18*	38	37 852,7	14	0*	0	0,0	2	2	23	22 910,8
3	20	20	73	22 033,7	5	0*	0	0,0	4	4	87	26 259,4
4	15	15	77	22 134,1	6	6	6	1 724,7	2	2	64	18 397,2
5	17	17	49	2 223,6	5	5	22	998,3	0	0	0	0,0
6	17	14	34	970,8	5	5	21	599,6	0	0	0	0,0
7	5	1*	76	1 943,4	5	5	17	434,7	0	0	0	0,0
8	14	7*	15	580,0	10	10	4	154,7	0	0	0	0,0
9	14	14	51	1 033,7	14	14	42	851,3	1	0*	0	0,0
10	7	7	12	75,0	3	3	2	12,0	0	0	0	0,0
11	3	3	13	290,8	6	6	6	134,2	0	0	0	0,0
12	2	1*	27	171,2	3	3	11	69,8	0	0	0	0,0
kopā	164	131	506	117139,7	77	58	138	9730,89	13	12*	247	117119,6
Vidēji			**42,2**	**894,2****			**11,5**	**58,0****			**247,0**	**9760,0****

* Ar dzeltenu iekrāsoti zvejas rīki, kuriem jāpievērš uzmanība iedalītā limita izmantošanas efektivitātes vērtējumā

** Norādīta vidējā nozveja ar attiecīgā zvejas rīku veida vienu zvejas rīku

X pašvaldības komerczvejnieku zvejas efektivitātes rādītāji (piemērs)
Zvejas dienu izvērtējums

Piedāvājums zvejas dienu vērtēšanai (reņģu tīklu piemērs)

Zvejas dienas attiecībā pret vidējo rādītāju	**Vērtējums**
≥ 100 % no vidējā	Augsta aktivitāte
75–99 %	Pietiekama aktivitāte
50–74 %	Zema aktivitāte – pievēršama uzmanība
< 50 %	Ļoti zema aktivitāte

- Zvejas dienām ar reņģu tīklu vidējais rādītājs ir **42,2 dienas.**
- Šajā gadījumā par būtisku signālu limita pārskatīšanai varētu uzskatīt **mazāk nekā 50 % no pašvaldības zvejnieku vidējā zvejas dienu skaita ar reņģu tīklu**, t. i., šajā piemērā — **21 dienu vai mazāk**.
- Vienlaikus jāvērtē arī zvejniekam iedalītā zvejas rīku limita faktiskā izmantošana.

X pašvaldības komerczvejnieku zvejas efektivitātes rādītāji (piemērs)
Nozvejas apjomu izvērtējums

Piemērs vidējās nozvejas vērtēšanai vienam attiecīgā veida zvejas rīkam (reņģu tīklam)

Piemēram, visu X pašvaldības komerczvejnieku 2025. gada **vidējā nozveja ar vienu reņģu tīklu ir aptuveni 894 kg**.
Šajā gadījumā par neefektīvu zveju varētu uzskatīt mazāk nekā 50 % no pašvaldības zvejnieku vidējās nozvejas uz reņģu tīklu, t. i., šajā piemērā — 447 kg vai mazāk.

Vidējā nozveja uz rīku	Vērtējums
≥ 100 % no vidējā	Augsta aktivitāte
75–99 %	Pietiekama aktivitāte
50–74 %	Zema aktivitāte – pievēršama uzmanība
< 50 %	Ļoti zema aktivitāte

Ieteikumi komerczvejnieku zvejas efektivitātes rādītāju izvērtējumam

Neveidot principu "viens slikts rādītājs = limita samazināšana".
Ir jāvērtē faktiskie rezultāti kopā ar sezonas garumu, laikapstākļiem, sugu pieejamību, rīku specifiku un citiem pierādāmiem zemākas efektivitātes apstākļiem.
Praktiski varētu izmantot trīs pamatkritērijus zemai zvejas efektivitātei:

- Zvejas aktivitāte: zvejas dienas ar konkrēto rīku < 50 % no vidējā rādītāja.
- Nozvejas rezultāts: nozveja ar konkrēto rīku < 50 % no vidējā rādītāja.
- Piešķirtā zvejas rīku limita izmantošana: netiek pietiekoši izmantots piešķirtais attiecīgā zvejas rīku limita rīku skaits.

Limita samazināšanas izvērtējumu noteikti vajadzētu sākt tad, ja zvejniekam vienlaikus izpildās vismaz 2 no 3 kritērijiem, taču ārkārtīgi zemas nozvejas ilgā laika periodā salīdzinot ar vietējo vidējo nozveju arī būtu pamats limitu nodošanai efektīvākiem zvejniekiem.

Rezultāts 3 kritēriju modelim (piemērs zvejai ar reņģu tīkliem)

Zvejnieks	Reņģu tīkli (GNH) — iedalītais limits	Reņģu tīkli (GNH) — max. dienā	GNH zvejas dienas gadā	Vidējā nozveja uz vienu zvejas rīku gadā	Zvejas dienas mazāk par 50 % no vidējā gadā	Nozveja mazāka par 50 % no vidējā gadā	Rīki izmantoti mazāk kā iedalīts	Kopvērtējums
1	14	14	41	1 987,9	–	–	–	Efektīvs
2	36	18	38	2 102,9	–	–	Jā	Efektīvs, bet pārskatāms rīku skaita limits
3	20	20	73	1 101,7	–	–	–	Efektīvs
4	15	15	77	1 475,6	–	–	–	Efektīvs
5	17	17	49	130,8	–	Jā	–	Izvērtē zemās nozvejas korekcijas faktoru
6	17	14	34	69,3	–	Jā	Jā	Pārskatāms rīku skaita limits, izvērtē zemās nozvejas korekcijas faktoru
7	5	1	76	1 943,4	–	–	Jā	Efektīvs, bet pārskatāms rīku skaita limits
8	14	7	15	82,9	–	Jā	Jā	Pārskatāms rīku skaita limits, izvērtē zemās nozvejas korekcijas faktoru
9	14	14	51	73,8	–	Jā	–	Izvērtē zemās nozvejas korekcijas faktoru
10	7	7	12	10,7	Jā	Jā	–	Pamats padziļinātai izvērtēšanai, neefektīvs
11	3	3	13	96,9	Jā	Jā	–	Pamats padziļinātai izvērtēšanai, neefektīvs
12	2	1	27	171,2	Jā	Jā	–	Pamats padziļinātai izvērtēšanai, neefektīvs
Vidējais	–	–	**42,2**	**894,2**	–	–	–	–
50 % no vidējā	–	–	**21**	**447,0**	–	–	–	–

Iespējamā izvērtēšanas kritēriju un lēmumu matrica

Izvērtēšanas rādītāji	**Iespējamais lēmums**
Zvejas dienas un nozveja pietiekama, rīka izmantojums ≥50 %	Limitu saglabā vai pēc pieprasījuma palielina
Zvejas dienas un nozveja pietiekama, bet konkrētais rīks izmantots <50 %	Pārskata tikai konkrētā rīka limitu, lēmumā pamato
Zvejas dienas <50 % no vidējā, bet nozvejas apjoms pietiekams	Limitu nesamazina, izvērtē apstākļus
Nozveja zema, bet zvejas dienas pietiekamas	Izvērtē zemo nozveju iespējamo korekcijas faktoru, lēmumā pamato, ja koriģē
Maz zvejas dienas un zems nozvejas rezultāts	Padziļināta izvērtēšana limita samazināšanai vai pārbaudes periodam, lēmumā pamatojot
Maz zvejas dienas + zema nozveja + zems konkrētā rīka izmantojums	Pamats konkrētā zvejas rīka limita samazināšanai un pārbaudes perioda noteikšanai potenciālai līguma pārtraukšanai, lēmumā pamatojot
Objektīvi pierādāmi apstākļi	Izvērtē apstākļus, var saglabāt limitu, lēmumā pamatojot un paredzot turpmāko izvērtēšanu

Paldies par uzmanību!

Jautājumi?

Diskusijai - pašvaldību pieredze zvejas efektivitātes vērtēšanā limitu izmantošanas pārvaldībai